

Felelős szerkesztő és kiadó: Dr. MAYER OSZKÁR.

IV. Évfolyam.

Ujvidék, 1913. szeptember 21. vasárnap

85. szám.

Ürügykeresés.

Legjobb véleményvel Andrassy Gyula grófról, feltesszük, hogy ha már pártot alapít, hát komoly politikát fog csinálni, nem pedig hogy ő is csak az országháztéri kávéház pikkológyerekeinek szavalja el honmentő gondolatait. Azt hittük, hogy pártjával bevonul a parlamentbe és hozzá méltó alkotmányos formában argumentumokkal küzd a maga elvi álláspontja és meggyőződése mellett. Csalódtunk. Andrassy Gyula gróf egy legutóbbi nyilatkozatában kicsinyes ürügyet keres arra, hogy a parlamentből távolmaradhasson. Már szinte azt kell hinnünk, hogy fél megmérkőzni szemtől-szembe való nyílt harcban hatalmas ellenfelével, Tisza István gróffal. Mert a megfutamodásra és a parlamenti sztrájkra nagyon vékonyka ok az ő részéről, hogy az ellenzék azért nem vehet részt a képviselőház tanácskozásain, mert Tisza István gróf a parlamenti őrség változatlan főtartása mellett foglalt állást. Ez nem komoly ok, csak ürügy. Mert hiszen a parlamenti őrség — amint azt Tisza István frappánsul bebizonyította — épen Andrassy Gyula gróf „szerencsés ötlete” nyomán vette szervezésének eredetét. Ő gondolt először erre, hogy nálunk ne úgy legyen, mint van az angol, a német, a porosz, a francia parlamentben, ahol katonaság vagy rendőrség jár el fizikai kényszerrel a Ház rendjét és szabad cselekvését veszélyeztető tagjaival szemben.

Azt mondja Andrassy, hogy, hja ő nem ilyen őrségre gondolt. Hát milyenre? Olyanra, ami már volt, ami be nem vált, ami tehát kipróbálva haszontalannak bizonyult? Olyan őrségre gondolt Andrassy, melynek teljesen védtelen, összekötött kezű tagjait a renitenskedő képviselők nagy hősiességgel kipofozhatják, mint tették az ugynevezett darabontokkal, anélkül, hogy ezeknek csak egy ujjal is szabad lett volna az öklöző és köpködő nagyságos képviselő urakhoz hozzányulniok. Hát ilyen pofozógépeket gondolt őrségül Andrassy? Nem. Ezt már kipróbáltuk. Ez nem vált be. Tehát csak olyan kivitelben jó az Andrassy Gyula gróf gondolata, ahogy ez az 1912. évi 47. törvénycikkekben megszerveztetett.

Hogy az őrség tagjainak fegyver van az oldalukon, az nagyon természetes Angol, Német, Franciaországban is fegyvert visel a rendőr vagy katona, mikor elnöki parancsra a parlamentbe rendet csinálni bevonul.

Egyébíránt van egy mód, hogy sohase lásson Andrassy egyetlen őrt se a parlament tanácskozó termében, csak épen diszörség gyanánt kint a kapubejáratnál. Ez az egy mód az, hogy az ellenzéki képviselő urak ne rendezzenek duhaj jeleneteket, ne sipoljanak, ne doboljanak, ne lövöldözzenek az elnökre, hanem harcoljanak érvekkel, igazságokkal, támadják a kormányt szóközi beszédekkel. Akkor még csak bekukkanni sem szabad a tanácskozó terembe egy palotaőrnek sem. Ez a módja volna az őrség távoltartásának, melyre most Andrassy olyan nagyon haragszik, holott a fogantató gondolat az ő jupiteri fejéből pattant ki.

Rosszul teszi Andrassy, hogy a saját eszméi gyermekét megtagadva ürügyül használja arra, hogy ő is sztrájkba álljon a többi sztrájkolókkal. Ha, mint mondta, hatalomra akar kerülni, akkor előbb néhány kemény csatát kell megvívnia bent a maga helyén: a parlamentben. Már pedig Napoleon se verte volna meg ellenfeleit, ha kerülte volna a velük való találkozást és csak úgy messziről lövöldözött volna rájuk és akkor is vaktöltéssel.

A községi és körorvosok nyugdíjintézete.

Mig az ellenzéki pártok újabb és újabb rágalmak gyártásával, minden elfogulatlan ember által elítélt személyes hajszákkal, tökéletlen fuzionálásokkal, kormányképes és nem kormányképes pártalakításokkal — de a nemzet javát épenséggel semmibe sem vevő céltalan reaktiválással töltik az időt, addig a kormány tovább halad a nemzeti állam felépítésének nemes munkájában.

Van is ezen a téren teendő elég, mert a koalíció, mely állítólag a romok eltakarítását tűzte ki célul, nem is csinált egyebet, mint romokat hagyott hátra.

A kormány váltja most is valóra a koalíció egy régi ígéretét, a községi és körorvosok helyzetének javítását és ezzel a közegészségügy modern rendezését is. Az első és döntő lépés már megtörtént. Sándor János belügyminiszter honorálta az orvosoknak sok évek óta hangoztatott jogos óhaját és megalkotta a községi és körorvosok nyugdíjintézetét, mellyel egyszersmint lehetővé tette azt, hogy minden községnek, vagy körzetnek, illetőleg közigyógyosknak legyen orvosa. Igaz, ezek az orvosi állások eddig is megvoltak, de részint a mostoha díjazás, részint sorsuk bizonytalansága miatt bizony nem minden

községbe vagy körjegyzőségbe akad pályázó, s így akárhányszor megtörtént az, hogy számos község, vagy körjegyzőség orvos nélkül maradt, ami mindenesetre sajnálatos állapot.

Az egész világ magasztalja az orvosokat, a humanizmus felkent papjainak mondja őket, tisztában van az orvosi tevékenység fontosságával és horderejével, mégis csodálatos, hogy különösen a községekben, falvakban, telepeken, ahol pedig az orvos a legnagyobb szükség van, nem gondoltak arra, hogy egy ember csak úgy szentelheti egész tevékenységét a közegészségügynek, ha legalább arról van biztosítva, hogy munkaképtelensége, vagy öregsége esetén maga és családja nem lesz kitéve nélkülözésnek.

A kormány kitűnő szociális érzékének egyik legfényesebb bizonyítéka, hogy belátta a mai helyzetnek fonákosságát és felismerte, hogy elsőrangú közegészségügyi érdek a községi és körorvosok jövőjének biztosítása, mert hiába a legtökéletesebb közegészségügyi intézkedés is, ha nincs aki azokat végrehajtja, illetve ellenőrzi, ez pedig csak szakember, csak orvos lehet.

A községi és körorvosok helyzetének sanálása tehát elsőrangú közérdeket képezett, melyet a kormány a nyugdíjtörvénnyel iparkodott elérni, s kétségtelen, hogy el is fog érn.

A nyugdíjtörvény már november elsején életbe lép, s ha talán lesznek egyes pontok, melyek eltérnek az orvosok felfogásától, nagyban és egészben mégis jelentékeny eredménynek kell azt tekinteni, s el kell ismerni, hogy az első és legfontosabb lépés közegészségügyünk javítása felé. Ha minden községnek meg lesz az orvosa, akkor lehet is jó közegészségügyet csinálni.

A belügyi kormány programjának leglényegesebb pontja, a közigazgatás reformja keretében a közegészségügyi közigazgatás reformja, mely kétségkívül tovább nem halasztható; a legnehezebb kérdés most már megvan oldva, a többi könnyebben mehet, mert kevesebb anyagi áldozatot igényel.

Minden modern állam első és legtermészetesebb törekvése, hogy minél tökéletesebb közegészségügyi intézményei legyenek; a nyugati államok nagy fellendülésének, ipari, gazdasági és kereskedelmi fejlődésének legbiztosabb bázisa az egészséges, erős emberanyag, melyre csak akkor tehet szert, ha az egészségügyet nem engedi át a társadalomnak, hanem annak rendezését maga veszi kezébe.

A kormány ezen intézkedéssel tanujelét adta annak is, hogy nem ígéretek,

hanem tettek vezérlik az ország köz-állapotainak intézésében s ma már tisztában van vele az ország közvéleménye, hogy többet ér a legcsekélyebb cselekedet a nemzeti jólét emelése terén, mint a lehangzatosabb, de soha be nem váltott ígérlet, mely csak arra való, hogy vele szavazatokat lehessen harácsolni.

A kormánynak ez nem is első ténykedése, mellyel a koalíció mulasztását pótolja, de bizonyára összes intézkedései közül ezzel mutatta meg leginkább, hogy a falu, a község, a telep, szóval a nép, a kisember sorsa kiváló gondosságának tárgya, mert arra törekszik ezzel az intézkedéssel — s azt kétségkívül el is fogja érni — hogy ne legyen az országnak egyetlenegy községe se orvos nélkül.

Az országos orvosszövetség, mint erre mindenestre hivatott tényező, meleg elismeréssel nyilatkozott a belügyi kormány ezen ténykedéséről és kétségtelen, hogy az ország egész közvéleménye csatlakozni fog az országos orvosszövetség elismeréséhez, melyet a kormány a jelenlegi nehéz gazdasági helyzetben is foganatosítandó és jelentékeny anyagi áldozatot igénylő intézkedésével meg is érdemel.

HIREK.

Az ujvidéki tisztviselők és a lakásdrágaság.

A magyar tisztviselők jövő heti kongresszusán nagyjelentőségű kérdések kerülnek tárgyalás alá. A szolgálati pragmatika, a hivatalnokai kar gazdasági helyzete s ezekkel vonatkozásban álló reformkérdések tisztáztat- a Győrött üléselő tisztviselőparlamentben. Ezuttal azonban csak a tisztviselők lakásvi-szonyára akarom a közfigyelmet felhívni. Föltűnő és sajátságos az állami hivatalnokok és a katonatisztek lakbérilletménye közti különbség. Tudjuk, hogy az 1908. évi október 5-én 4487. eln. sz. körrendelet szerint az állami tisztviselők, altisztek és szolgák a budapesti és fiúmei lakbérnek 90%—40%-os fokozataiba soroztattak. Ujvidék városa a III. (80%-os) lakbérosztályba tartozik. A katonatisztekre nézve tíz lakbérosztály áll fön. Az ujvidéki tisztak a IV. bérosztály illetményeit élvezik. Összehasonlítva az ujvidéki áll. tisztviselők és az ujvidéki katonatisztek lakbérilletményeit, a következő különbséget látjuk:

A rangsorozott ujvidéki állami tisztviselő lakbérilletménye	
a XI. fizetési osztályban	640 K.
a X. " "	720 "
a IX. " "	800 "
a VIII. " "	1040 "
a VII. " "	1280 "
a VI. " "	1600 "

Az Ujvidéken állomásozó katonatisztek lakbérilletménye (lakbér, butorbér, szolgálbutorbér):

a XI. és X. fizetési osztályban	812 K.
a IX. " "	1232 "
a VIII. és VII. " "	1624 "
a VI. " "	1944 "

A katonatisztek különbségi többlete tehát a XI. és X. fiz. o.-ban 172 K. illetve 92 K., a IX. fiz. o.-ban 432 K., a VIII. és VII. fiz. o.-ban 584 K. illetve 344 K. és a VI. fiz. o.-ban 344 K. Sok panasz és kritika némulna el, ha ezek a különbségek kiegyenlítetnének. Sok ezer tisztviselő megkönnyebbülve sohaj-tana fel arra a tudatra, hogy ha a lakbérre nem kellene már többé ráfizetnie, s ezt a túlfizetést összegzet ezentul családja fön tartására, gyermekeinek nevelésére fordíthatná. De a lakbérfelemelés csak ideiglenesen segíthetne a bajon. Ha gyökeres reformot akarunk teremteni, akkor gondoskodásnak kell történnie

aziránt, hogy célszerű, modern lakások álljanak a hivatalnokai kar rendelkezésére. Csak ezuton juthat a mások érdekén fáradozó tisztviselői kar boldog otthonhoz

Uj törvényszéki jegyző. Az igazságügyi miniszter dr. Aradszky Demeter ügyvédjelöltet. jegyzői minőségben kinevezte az ujvidéki kir. törvényszékhez.

A közjegyzői kamara elnöke. A szegedi közjegyzői kamara, melynek keretébe Zombor városa is tartozik, f. hó 8-án Szegeden a kamara elnökévé Mezey Zsigmond kir. tanácsos, kulai kir. közjegyzőt, a kamara eddigi elnökét ujából elnökké választotta.

A IV. oszt. kereseti adó. A közigazgató bíróság 29615/1912. számú, most közreadott ítéletében ujra kijelentette, hogy a jogerősen megállapított IV. oszt. kereseti adó évközben akkor sem emelhető, ha a fizetés évközben emelkedett.

A városi tűzkatasztrófa epilógusa. A mult heti városi tűzveszedelemről részletes ismertetőt adtunk. A történeti hüség szempontjából utólag is meg kell említenünk, hogy a mentési munkálatokat Ernszt Márkus tűzoltóparancsnok irányította

Vizsgálat a mészárosok és hentesek ipartelepén és üzleteiben. A rendőrkapitány-ság az állatorvos közbenjöttével megvizsgálta város területén levő összes hentes, mészáros-üzletet és műhelyeket. A beható, mindenre kiterjedő vizsgálat közben sok helyen találtatott kifogásolni való, melynek pótlása szigoruan elrendeltetett. A mészáros üzletek között legtisztább volt a Kossuth Lajos-utcai Nikolic Milán-féle üzlet, a hentesek között Obermüller Ferencné, Schultz Mária és Bulics testvérek üzletei, a hentesműhelyek között a legtisztább Obermüller Ferencné műhelye volt. Vizsgálat közben Kovácvics Luka Duna-utcai mészárszékeben két levagott bárány találtatott, melyek a vágóhídon kívül, otthon szurattak le és így a vizsgálatot igazoló bélyegzővel nem voltak ellátva. Mindkét bárány elkoboztatott és a tulajdonos 50 K pénzbüntetésre ítéltetett. Ugyancsak akkor lépett be a bizottság Damjanovics Maxim hentesműhelyébe, mikor egy kényszerszurott sertést forrázott, melynek lezurását nem jelentette be idejében, miért is 10 K büntetésre ítéltetett, mivel megállapítást nyert, hogy tényleg kényszerszurás esete állott fenn. Ezenkívül több piszkos műhely teljesen beszűntetett és intézkedés történt egy a piaci buszúsítás, mint az üzletek, műhelyek leg gondosabb ellenőrzésére, valamint a hentes-árak tiszta elkészítésére és raktározására. Mindennek dacára előfordulhat, hogy a közön-ség nem megfelelő árut kap, ilyen esetben legjobb az esetet azonnal a rendőrkapitány-ságnál bejelenteni, ahol a legcsekélyebb mulasztás is szigoruan lesz megbüntetve.

Egy orvos kolerahalála. Dr. Xlinger Jstván nisi kerületi orvos az ottani járvány-kórházban teljesített szolgálatot A bécsi születésű orvos feleségével együtt néhány nappal ezelőtt szállt hajóra, hogy bécsi rokonságot meglátogassa Ujvidék közelében azonban kolera gyanús tünetek közt megbetegedett, mire feleségével együtt partra szállították és a járványkórházban helyezték el őket, ahol az orvos meg is halt.

Az 515-ik. Helybeli tanintézetünk közt legnépesebb az iparos-tanociskola. A 657 beszégetett iparosinas közül, Krompaszky igazgató és a rendőrség erőlyes intézkedésére, eddig 515 iratokozt be. A különböző foglal-kozásu és hiányos nevelésű tanoncok békésen megférnek egymással a felvételi napló rovatai közt, de annál rakoncátlanabbak a valóságban. Mennyi türelemmel és önfeláldozással jár a velük való foglalkozás, arról a mesterek és az oktatók szolgálhatnak szomorú adatokkal.

Lányi Antal zombori repülése. Nagy érdeklődéssel várta f. hó 14-én a zombori publikum Lányi Antal aviatikus produkci-óit. A jóhírben álló pilóta kétszer is szállt föl, s dacára annak, hogy az időjárás nagyon kedvező volt, nem nyújthatott kielégítő látványosságot, mert a gépben nem volt elegendő benzín s így mindkét esetben kudarcot val-lott. A nézőpublikum változó érzelmekkel és erős kritikai észrevételekkel hagyta el a repülőteret.

A „Gyermekbarátok Eglete” az idén is 120 szegény gyermeket teli ruhával fog ellátni. Ez okból felhívja az egylet elnöksége azon kereskedőket, kik a posztó szállítását válladják, illetőleg azon iparosokat, kik a munkát hajlandók átvenni, eziránti ajánlatukat f. hó 28-ig Koch János alelnöknél adják be.

A Nordisk világírú művészelben gyönyörködhet a közönség, ha felkeresi a TIVOLI mozgó, mely pénteken, szombaton, valamint ma nagyszerű kísérőműsor keretében, melyből még külön ki kell emelnünk az „Összefört boldogság” című nagyhatású 2 felvonásos drá-mát, színe hozza „A szerelem iskolájá”-t, egy remek két felvonásos színművet, melynek főszerepét Else Frölich és Karl Alstrup játsszák. Hetfőn és kedden óriási szenzációja lesz a Tivolinak. Bemutatja ugyanis a min-denütt nagy feltűnést keltett három felvonásos detektívdrámát, „Az ellopott vártervek”-et. — A városi APOLLO mai műsora is a lehető legjobb. A szép műsorból különösen kiválik a „Vörös csók” című drámai epizód előjáték-ka, két felvonásban, mely a közelmúlt bal-káni háborúból veszi tárgyát és amelyre kü-lön felhívjuk közönségünk figyelmét.

Szüreti kilátások. Sajnos, hogy a szüreti kilátásokról az egész országból oly jelentések érkeztek be a szőlőszeti felügyelőségektől a földmívelésügyi miniszteriumba, melyek való-ban elszomorítják a szőlősgazdákat. A hivat-los jelentés szerint mindössze 5 kerületben várnak még most is közepes termést a többi 18 kerületben a szüreti kilátás csak közepesen aluli, vagy rossz lehet. Minősége tekin-tetében a kilátások nem rosszazak és itt minden attól függ, hogy a szeptember hogyan fog tovább viselkedni. Ha tartósan száraz és me-leg lesz, úgy bár kevés, de sok helyt kiváló minőségű bort szüretelhetünk. Ha viszont hűvösre talál fordulni az idő és a korai rot-hadás vagy fagy köszönt be, úgy az ide-i minőség is alig fog a tavalyinak felette állani.

A szabadkai ügyvédi kamara. Dr. Gyurgyev Boskó Tivadar ügyvédet Titel, dr. Kerekes István ügyvédet Temerin, dr. Szlezák Rezsó ügyvédet Ujvidék székhellyel az ügy-védek lajstromába folytatólag felvette, ellen-ben dr. Pál Andor bajai ügyvédet önkéntes lemondása folytán törölte és az irodájához tartozó iratokat dr. Biró Aladár bajai ügy-védnek adta át.

Fiatal betörő. Az ujvidéki rendőrség te-lefon utján felhívta a csurogi rendőrséget, hogy egy 18 évesnek látszó állítólag csurogi szerb legény Moga Lázár ujvidéki földművelő-höz betört, onnan 180 kor. készpénzt és három arany gyűrűt lopott el. A leírás alapján gya-nuba vették a már többször büntetett Jakity Mika csurogi legényt, kit azonnal elő is állí-tottak a csurogi rendőrök. Nem nagy munkába került, bevallotta, hogy tényleg ő lopta el a 180 kor. és három arany gyűrűt. Bevallotta, hogy Petrócón volt, a komlószedésnél elfo-gyott a pénz, így kénytelen volt lopni, de a pénzt már elmúlatta, csak 40 kor. maradt meg belőle. A csurogi rendőrség átkísérte a helybeli rendőrséghez, ahol letartóztatták.

A zágrábi rendőrkapitány-ság. A zágrábi merénylet következtében az országos kormány felfüggesztette hivatalától a zágrábi rendőr-kapitányt, mert elmulasztotta a szokásos gon-dosságot, amelynek következtében a merény-let megtörténhetett. A Cuvaj elleni merénylet szintén csak úgy történhetett, hogy akkor is nagy gondatlanság történt. Utódjánul Mraovics Ivó verőcei főszolgabíró fogják kinevezni.

Kettős sínpar a zimonyi vonalon. A m. kir. államvasutak igazgatósága megkezdte a tárgyalásokat Pestmege egyes községeiben azokkal a földbirtokokkal, kiknek területére a Budapest-kunszentmiklósi vonalon a máso-dik vágány lefektetése végett szüksége lesz. A kettős sínpar Budapest Ferencvároستól Zimonyig fektetik le.

Bolthelyiség, továbbá műhely

és raktárhelyiségek forgalmas utcában

azonnal kiadók. Cim a kiadóhivatalban. 1-3

Telefon: József 20—53.

Interurbán telefon:
József 20—62.**SAVOLY NAGYSZÁLLODA**
BUDAPEST, József-körut 16.Interurbán telefon
József 20—62.
Telefon: József 20—53.

Modernül átalakítva és renoválva, 120 szoba, gőzfűtés, lift, hideg, melegviz. Mérsékelt árak. Szobák már 3— koronától feljebb.

1—5

Szíves pártfogást kér **SZABÓ TIVADAR**, igazgató.

Köztudomásu, hogy köhögés, rekedtség és elnyálkásodásnál legbiztosabban hatnak a világhírű *Egger-féle mellpasztillák*, melyek a gyomrot nem rontják és kitünő ízűek. Kapható minden gyógyszerárban és drogériában. Doboza 1 és 2 korona. Probadoboz 50 fillér.

Az egységes levélpórtó. Az egyes államok különböző pénz- és mértékrendszere s azoknak árszámítása nagyon komplikált, megnehezíti a hivatali gyors lebonyolítást sőt a járattal publikum ebből érzékeny kárt is szenved. Azért ezen a téren is odairányul a törekvés, hogy minél nagyobb területen egységes rendszert teremtsenek. A brit kereskedelmi kamarák is foglalkoztak ily kérdéssel s hozzájárultak az egységes nemzetközi levélpórtóhoz, mely 10 centime-os (kb. 10 fillér) lenne és legalább az európai államokban kellene, hogy bevezetessék.

Ragályos betegségek terjesztésében nagy szerepe van a házi poloskáknak. Ha ezen veszedelmes férgektől alaposan meg akarunk szabadulni, ugy a fővárosban már kipróbált és bevált „Löcherer Cimexin”-t használjuk, mert mindenütt használható, nem piszkít, szaga nincsen és nemcsak a poloskát, de ennek petéit is nyomban elpusztítja. Svábot, ruszlit, hangyát kiirtani, szörmeruhákat mely kár ellep megóvni csakis a „Löcherer Cimexinnel” lehet. Beszerezhető: Herzog István gyógyszerárban Ujvidéken és a készítőnél „Löcherer Gyula gyógyszerésznél Bártfán.” 24—30

MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK
IGAZGATÓSÁGA237263/1913. szám
F. II.**A magyar királyi államvasutak
téli menetrende 1913—1914. évre.**

A magyar királyi államvasutak vonalain és az általuk kezelt magánvasutakon f. évi október hó 1-én a *téli* menetrend lép életbe, mely a jelenleg érvényben lévő nyári menetrenddel szemben a következő lényegesebb változásokat tartalmaz:

A budapest nyugati p. udvar—marcheggi vonalon az Érsekújvárról Budapestre éjjel 11:50 órakor érkező vonat megszűnik; a Párkány-Nánáról Budapestre délelő 8:45 órakor érkező vonat csak Nagymarostól közlekedik; a Budapestre este 7:55 órakor induló vonat Párkány-Nána helyett csak Vácig közlekedik; a Budapestre Nagymarosra d. e. 11:35 órakor induló és a Nagymarosról Budapestre este 8:10 órakor érkező vasár- és ünnepnapon megszűnik; a Budapestre d. u. 3:55 órakor és d. u. 5:20 órakor induló vonatok Szob helyett csak Nagymarosig közlekednek; a Nagymarosról Budapestre éjjel 10:25 órakor érkező vonat csak Váctól marad forgalomban; a Nagymarosról reggel 6:35 órakor Budapestre érkező és Budapestre éjjel 11:35 órakor Nagymarosra induló vonatok Vác és Nagymaros között megszüntetettek; a Rákospalota Ujpestről Budapestre éjjel 3:51 órakor érkező vonat elmarad, megszűnik végre a Pozsonyból Marcheggi este 8:50 órakor induló vasár- és ünnepnapon vonatok. A Budapestre Marchegg felé d. u. 2 órakor induló

gyorsvonat Párkány-Nána és Galánta állomásokon nem fog megállani, helyette e két állomáson a d. u. 2:30 órakor induló gyorsvonat áll meg.

A budapest keleti p. udvar—hatvan—ruttkai vonalon a Budapest-Józsefvárosra Gödöllőről reggel 5:50 órakor érkező és a Budapest-Józsefvárosról-Gödöllőre este 7:00 órakor induló vonatok vasár- és ünnepnapokon nem fognak közlekedni. A vasár- és ünnepnapon Budapest-Gödöllő között megszűnik.

A budapest keleti p. udvar—lawocnei és a miskolc—kassai vonalon a Budapestre Kassa felé d. e. 9:35 órakor induló és a Budapestre Kassa felől este 6:25 órakor érkező idény gyorsvonatpár szeptember 30-án megszűnik, december 15-től február 28-ig azonban ismét forgalomba helyeztetik.

A budapesti keleti p. udvar—predeáli vonalon a Nagyváradról Kőbánya felső p. udvarra minden hétfőn reggel 6:32 órakor érkező vonat forgalma kiterjesztetik Budapest keleti p. udvarra, ahova reggel 6:40 órakor fog érkezni; a Budapestre Nagykállára d. u. 3:25 órakor induló és a Budapestre Nagykálláról este 8:10 órakor érkező vasár és ünnepnapon megszűnik; a Predeálról Budapest nyugati p. udvarra reggel 7:35 órakor érkező vonat Apahida állomáson szeptember 16-tól kezdve feltételesen megfog állani; a Budapest-nyugati p. udvarról este 9:35 órakor és az este 10:50 órakor induló gyorsvonatoknál a megállás Kolozs-Kolozskarán szeptember 15-től kezdve megszűnik; a Kolozsvárról Budapest felé d. u. 1:13 órakor induló gyorsvonat Sztána állomáson október 1-től kezdve nem áll meg; Zichybarlangnál a vonatok a téli évad tartama alatt nem állanak meg. A Budapest nyug. p. udvar-Kolozsvár között közlekedő, Budapest nyug. p. udvarról d. u. 2:25 órakor induló, valamint az oda d. u. 1:50 órakor érkező gyorsvonatpár III. oszt. utasokat nem fog szállítani, helyette a Budapest nyugati p. udvar-Szekelykocsárd-Marosvásárhely között közlekedő, Budapest nyug. p. udvarról este 10:50 órakor induló, valamint az oda reggel 6:50 órakor érkező gyorsvonatpár lesz III. oszt. utasok szállítására berendezve.

A budapest nyug. pályaudvar orsovai vonalon a Budapestre-Ceglédre d. e. 11:55 órakor induló és a Budapestre Ceglédre este 9:20 órakor érkező vasár- és ünnepnapon, valamint a Szegedre Kiskunfélegyházára este 8:10 órakor induló és a Szegedre Kiskunfélegyházáról reggel 5:37 órakor érkező naponkénti vonatok megszűnnek, Karánsebestől-Lugosig a Karánsebestől este 10:30 órakor induló tehervonatnál a személyszállítás megszűnik.

A zombolya-nagybecskerekeli vonalon a Torontálszécsényre reggel 7:55 órakor érkező vonat Nagybecskerek helyett csak Nagybecskerek-bégapatról fog közlekedni.

A budapest keleti p. udvar-fiumei vonalon a Fiuméről Budapestre d. e. 9:35 órakor érkező gyorsvonat Fiumétől Adony Pusztasabolcsig október hó 1-től február 28-ig megszűnik. A Budapestre Fiuméből este 7:40 órakor induló gyorsvonat október 1-től február 28-ig megszűnik, Budapest keleti p. udvar és Budapest-Kelenföld között azonban 1914. februárban minden héttől, esütörtökön és szombaton a wien—budapest—tírol—riverei expresszvonat hálókocsijával forgalomba helyeztetik. Skradtól—Fiumétől—Fiumé és vasár- és ünnepnapon idényvonat megszűnik.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik)

ANGOL nyelvben Berlitz-módszer szerinti oktatás új tanfolyama megkezdődött. Jelentkezni lehet **PARSONS G. tanárnál**, Tökölly Imre-utca 3. 5--

IRODA-KISASSZONY

kerestetik, ki a magyar és német nyelvben tökéletesen jártas, gyors- és gépirni kitógástalanul tud. — Pályázók ajánlataikat irodánkban ::: személyesen adhatják át. :::

SCHÖNBERGER és LEDERER

„Hungaria” kiviteli tömörfa butorgyár.

MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK
IGAZGATÓSÁGA399861/1913. szám
A V.**Félaru vasuti menetjegy váltására jogosító
arcképes évi igazolványok kiváltására,
illetőleg érvényesítése az 1914. évre.**

Az állami alkalmazottak és törvényhatósági tisztviselők, továbbá a községi és községi, a rendezett tanácsú városok tisztviselői, a nem állami tanszemélyzet, valamint az állami és törvényhatósági nyugdíjasok részére kiállított azok a félaru vasuti menetjegy váltására jogosító arcképes évi igazolványok, melyek 1914. illetve 1917. év végéig terjedő hatállyal adattak ki, az 1914. évre leendő érvényesítés végett a m. kir. államvasutak igazgatóságához (Budapest, VI. Andrássy-ut 73—75. sz.) 1913. évi október hó 1-től kezdve beküldhetők, legkésőbb azonban ugyanezen évi december 31-ig okvetlenül beküldendő.

Azoknak az igényjogosultaknak, akiknek a folyó évben arcképes igazolványuk nem volt, de ilyet az 1914. évre megszerezni kívánnak, az igazolvány kiállítását szintén a fentjelzett határidőn belül kell kérelmezniük.

Különösen figyelmeztetjük az érdekelteket, hogy saját érdekükben fekszik, ha az igazolvány kiállítását, illetőleg a következő évre való érvényesítését lehetőleg már október havában vagy november hó első felében kérelmezik, továbbá, hogy az igazolványok érvényesítéséért vagy kiállításáért igazolványonként járó 2 korona kezelési illetéket m. kir. postai értékjegyekben kell leróni.

A postai illetéket a kérvényre vagy a névjegyzékre fel kell ragasztani. Készpénzt vagy okmánybélyeget kezelési illeték fejében el nem fogadunk.

Kérvényeket és az egyes hivatalok részéről beterjesztendő névjegyzékeket az előirt záradékkal és a hivatali bélyegző lenyomatával kell ellátni.

Az érdekeltektől kívánjuk, hogy az érvényesítendő igazolványokról, valamint a kiállítandó új igazolványokhoz szükséges fenyekepekről külön-külön jegyzéket kell készíteni.

Figyelmeztetjük a nyugdíjasokat, hogy kérvényekben a lakhelyükre illetékes közigazgatási hatósággal azt is igazoltatni tartoznak, hogy fizetéssel egybekötött foglalkozásuk nincsen. Állami, törvényhatósági, községi és vasuti hivataloknál rendes évi díjazással, havi vagy napidíjjal egybekötött foglalkozás, ugyszintén magánhivataloknál havi vagy napidíjas alkalmaztatás az utazási kedvezményre való igényt nem szünteti meg.

Végül még arra is figyelmeztetjük az igényjogosultakat, hogy az alatt az idő alatt, amíg arcképes igazolványuk kezelés alatt van, az előre nem látott utazásokra szükséges félaru vasuti jegy váltására jogosító egyszeri okvetlenül kérelmezzék, mert az utazási kedvezmény menetdíjának visszatérítése utólag semmi körülmények között nem fog engedélyeztetni.

Budapest, 1913. szeptember 4-én.

**A magyar kir. államvasutak
Igazgatósága**

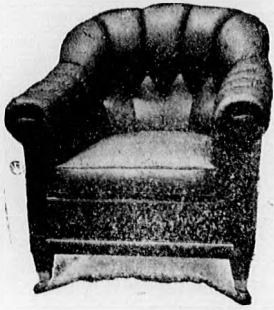
Ujvidék legnagyobb férfi-, női- és gyermekruha áruháza

KAPAMACSIJA J. ISTVÁN

Kossuth Lajos-utca 25. Az őszi és téli idényre ajánlja Ujvidék és környéke nagyérdemű közönségének rendkívül nagy raktárát **úrl-, férfi-, női- és gyermekruhákban**; különösen hölgyek részére a legszebb párisi és berlini újdonságokat ranglan paletok és sport-jaquetekben, a legdivatosabb valódi angol és skót szövetelekből. Az árak a legjutányosabbak. Olcsón és nagy mennyiségben sikerülven árukat beszerezni, abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy **olcsóság** tekintetében is minden igényt kielégíthetek.

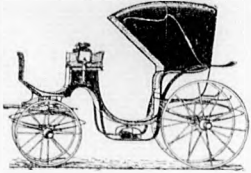
TANULÓK és IPAROSOK különös engedelményben részesülnek. A nagyérdemű közönség saját érdekében cselekszik, ha szükségletét ezen rendkívül gazdag választéku áruházból szerzi be, ahol a legjobbat, legszebbet és legolcsóbbat vásárolhatja.

3— Cégem nem tévesztendő össze a helybeli Kapamacsija és Bondi céggel.

GROSZ
és
KRAUSZ
butor és szőnyeg
nagyáruháza
UJVIDÉK.

Telefon 24.
49—52

Telefon 134.

Artyégek ingyen és
bérmentve.

Első délmagyarországi kocsigyár
REICH MÁTYÁS és LEBHERZ KÁROLY
UJVIDÉK (Limán).

Luxushintók, üzleti- és gazdasági-kocsik, mentő- és halottaskocsik, omnibuszok és luxusszánkók, a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig, állandó nagy raktára.

15—52

Ujvidék sz. kir. város közkórháza.
962. szám/1913. kórh. g.

Pályázati hirdetés

Ujvidék szab. kir. város közkórházánál megürülő kapusi állásra pályázat hirdetik.

Felhívtnak ezen állást elnyerni óhajtok, hogy erkölcsi bizonyítvánnyal felszerelt kérvényüket alulírt igazgatóságnál **f. évi szeptember hó 26-ig** annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Igazolványos altisztek, vagy ny. rendőrök előnyben részesülnek.

A magyar, német és szerb nyelv tudása feltétlenül megkívánatik.

Az állás folyó évi október hó 1-én elfoglalandó.

Évi fizetés 720 K, természetbeni lakás, fűtés, világítás és egyenruha.

UJVIDÉK, 1913. szeptember 15.

Dr. Schossberger Sándor,
kórházi igazgató.

2—2

Ingyen ráfizetés nélkül becsereél öreg használt **gramfonlemezeket** újakra **Wagner „Hangszerkirály”** Budapest, József-körút 15. — Artyégek ingyen. Cimre ügyeljen.

35—100

MOMIROVITS P.

férfi, női és gyermekruha üzlete
UJVIDÉK, Kossuth Lajos-u. 27.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy **ujjonan átalakított s megnagyobbított** üzletemben állandó nagy készletet tartok a **legújabb divatu elegáns és finom kivitelű férfi, női és gyermekruhákban.**

Különösen felhívom szíves figyelmét **női kosztümök, pongyolák, blousok és aljakra, továbbá igen jutányos áráimra és minden tekintetben legfigyelmesebb, szolid kiszolgálásomra.**

Mindenemű tévedés kikerülése végett kérem n. é. vevőmet, hogy címemre ügyelni sziveskedjenek, mert nem a régi helyiségben vagyok, hanem üzletem a **Stefanovits L. és fia féle házban, Kossuth Lajos-u. 27. sz. a. van.**

41—52

GROSSINGER-féle

Lili érme a legszebb bőrszépítő és bőrfinomító készítmény. 50-52

Dr. LEHMANN-féle szappan nagyon kedvelt pipere-cikk.

52525252 52525252

Ipár és kereskedelmi takarékpénztár
:: részvénytársaság Ujvidék. ::

ALAPTŐKE 700.000 K. TARTALÉKTŐKE 130.000 K.

Leszámitól váltókat, törlesztéses és kamatozó jelzálogkölesőket nyujt ház és földbirtokra a legelőnyösebb feltételek mellett.

Sorsjegyek vétele és eladása részletfizetésre is.

Betéteket **5 1/2%-os netto kamatozás mellett fogadunk el s felmondás nélkül folyósítunk minden betét összeget.** 51-52

25252525 25252525

* Férfi-, női- és gyermek- ... divatáruház ...

Kossuth Lajos-utca 29. sz. a.

Legnagyobb választék mindenféle legújabb divat szerint készült férfi, női és gyermekruhákban és konfekciókban.

41—52

Szabott ári

Szabott ári

Fogorvosi és fogtechnikai műterem.

Dr. Deák Imre és Gyártás M.

UJVIDÉK,
Ferenc József-tér 1.
I. emelet, 1. lépcső
(Krón-féle nagyáruház.)

Rendelés:
d. e. 8-10 ó. u. 6-ig.

TELEFONSZÁM 112.

Vidékiek soron kívül!

Tanuló felvétetik!

Magy. Kir. Folyam- és Tengerhajózási R.-T. Ujvidék—Vukovár

Péntek ki-vételével naponta	Állomások	Péntek ki-vételével naponta
reggel		délben
8:45	é. Ujvidék	i. 12:10
8:10	i. Beocsin	" 1:00
8:00	" Ófuttak	" 1:10
7:45	" Cserevics	" 1:25
7:30	" Bánostor	" 1:40
7:20	" Susek-Koruska	" 1:55
6:35	" Palánka	" 3:05
6:25	" Ilok	" 3:20
5:55	" Sarengrád	" 3:55
5:30	" Dunabökény	" 4:30
5:05	" Opatovác	" 5:10
4:50	" Bácsújlak	" 5:35
4:10	" Vukovár város	" 6:35
4:00	i. Vukovár vasut	é. 6:50

Az „Ujvidéki Népbank Részvénytársaság“ rendes betétek valamint heti és perselybetétek után **netto 5 1/2%** kamatot fizet.

49—